

Dr. Halit UYANIK
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Görevlisi

Ekonomik Kamu Yararı Kavramının Türk İdare Hukukundaki Anlam ve İşlevi

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ VE YÖNTEM.....	1

Birinci Bölüm

Ekonomik Kamu Yararı Kavramı ve Hukuk – Ekonomi İlişkisi

I. Ekonomik Kamu Yararı Kavramı.....	5
A. Kavramın Tanımı.....	6
B. Kavramın Bileşenleri.....	17
C. Kavramın Kapsamı	30
D. Kavramın Doğası.....	31
E. Kavramın Tarihsel Dönüşümü	34
II. Hukuk – Ekonomi İlişkisi	39
A. Hukuk - Ekonomi İlişkisine İlişkin Temel Yaklaşımlar.....	43

1. Ekonomik Yaklaşım: “Hukukun Ekonomik Analizi” veya “Hukuk ve Ekonomi” Yaklaşımı	43
2. Hukuki Yaklaşım	46
B. Hukuk – Ekonomi İlişkisinde Gaye Sorunu	50
1. Verimlilik (Efficiency)	50
2. Adalet (Justice)	55
3. Verimlilik ile Adalet Arasında Ekonomik Kamu Yararı	59
C. Hukuk – Ekonomi İlişkilerinde Değişen Hiyerarşik Yapı	62
1. Hukuk ve Ekonominin Karşılıklı Etkileşimi.....	65
a. Bütünsel Olarak Hukuk – Ekonomi Etkileşimi	66
b. Hukuki Safhalar Kapsamında Hukuk – Ekonomi Etkileşimi	68
2. Hukuk – Ekonomi Etkileşiminde Değişen Hiyerarşik Yapı Tercihinin Anlam ve Sonuçları	70
3. Ekonomik Önergelerle Hukuk Kurallarının Paralelliğinin Gerekliliği.....	72

İkinci Bölüm

Ekonomik Kamu Yararının Türk İdare Hukukundaki Yeri ve İşlevi

I. Kavramın İdare Hukukunda Ortaya Çıkan Temel Anlamları.....	80
II. Ekonomik Kamu Yararının İdare Hukukundaki Kullanım Alanları	83
A. İdari Faaliyetlerde Ekonomik Kamu Yararı	83
1. Kamu Hizmeti.....	84
2. Kolluk ve Regülasyon	93
3. Özendirme – Destekleme ve Planlama Faaliyetleri	101
B. İdari Tasarruflarda Ekonomik Kamu Yararı.....	105
C. Personel Hukukunda Ekonomik Kamu Yararının Yeri.....	109
D. İdari Yargıda Ekonomik Kamu Yararı	110
E. Avrupa Birliği Hukukunda Ekonomik Kamu Yararı	115

F. Ekonomik Kamu Yararının Bulunduğu Örnekler	118
III. Ekonomik Kamu Yararının Sosyal ve Ekonomik Hayata Etkisi Bakımından İşlevi	118
A. Devletin Piyasaya Müdahalesi Kapsamında Ekonomik Kamu Yararının İşlevi	120
1. Kamu Yararının Kamu Hizmetlerinin Bedelsiz Olarak Sunulmasına Etkisi	122
2. Kamu Hizmetinin Konusunun Belirlenmesinde Ekonomik Kamu Yararının İşlevi	123
3. Kamu Hizmetlerinin Sunumunda İdarenin Rolüne Etkisi Bakımından Ekonomik Kamu Yararının İşlevi.....	124
4. Ekonomik Kamu Yararının Bazı Mal ve Hizmetlerin Piyasa Şartlarına Tabi Olup Olmaması Üzerindeki İşlevi...	133
5. Ekonomik Kamu Yararının Kamu Mal ve Hizmetlerinin Sunum Koşullarının Belirlenmesindeki İşlevi.....	134
B. Devletin Piyasaya Müdahale Araçlarında Ekonomik Kamu Yararının İşlevi.....	136
1. Regülasyon Aracılığıyla Yapılan Piyasa Düzenlemelerinde Ekonomik Kamu Yararının İşlevi	138
2. Sözleşmeler Aracılığıyla Yapılan Piyasa Düzenlemelerinde Ekonomik Kamu Yararının İşlevi	140
IV. Hukuka Etkisi Bakımından Ekonomik Kamu Yararının İşlevi	146
A. Ekonomik Kamu Yararı Kavramının Hukuka Etkisinin Boyutları ve Sınırları	146
B. Kavramın Ekonomik İdari Faaliyetlerdeki Gerekçelendirme İşlevi	148
C. İdare Hukukunun Dönüşümüne Etkisi	149
1. Kamu Yararının İdare Hukukun Dönüşümünün Temel Dinamiklerine Etkisi	149
2. Kamu Yararının İdare Hukukunun Alanını Daraltıcı ve Genişletici Etkisi	150

Üçüncü Bölüm
Ekonomik Kamu Yararı Kavramının İdare
Hukukundaki İçeriğinin Belirlenmesi Sorunu

I. Kavramın İçinin Doldurulması Sorunu.....	157
A. Temel Yaklaşımlar	158
B. Hukukun Belirleyiciliği	162
C. Ekonominin Belirleyiciliği ve Sınırları	165
D. Sosyo-Ekonomik Tercihlerin Ekonomik Kamu Yararı Kavramına Etkisi.....	167
II. Ekonomik Kamu Yararının Belirlenmesinde Temel Kıstaslar ve Sınır Problemi	169
A. Kamu Yararını Belirleme ve Ölçmede Yetki	171
B. Kamu Yararının Belirlenmesindeki Temel İlke ve Kıstaslar	182
1. Ekonomik Kamu Yararının Kavramsal Analizine Dayalı İlkeler.....	182
2. Ekonomik Kamu Yararının Normatif Analizine Dayalı İlkeler.....	185
3. Ekonomik Kamu Yararının Biçimsel Analizine Dayalı İlkeler.....	187
III. Kavramın Gerekliliği Sorunu.....	193
IV. Kavramın Gerekçelendirilmesi Sorunu	195
SONUÇ	197
KAYNAKÇA	203